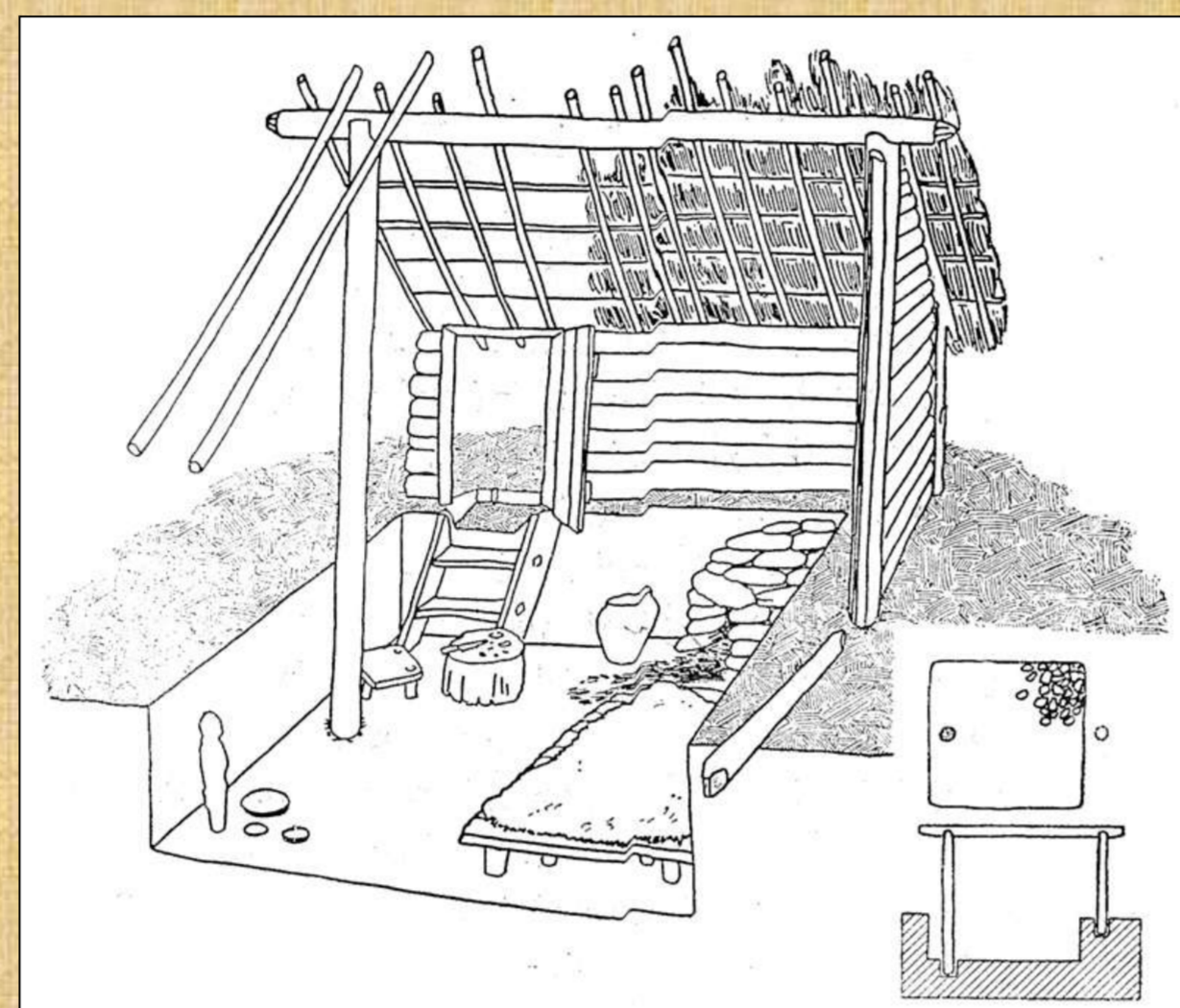

Český Újezd u Ústí nad Labem - slovanská vesnice, kde o tisíciletí později se v roce 1813 strhla bitva u Chlumce

Archeologické naleziště se nachází při úpatí Krušných hor nedaleko dálnice D8, která dnes prochází přibližně ve směru jedné z dálkových tras tzv. Chlumecké stezky. V písemných pramenech je sice katastr Č. Újezdu poprvé zmiňován k roku 1186, ovšem hmotné doklady zjištěné záchranným archeologickým výzkumem posouvají dějiny osídlení vsi s jistotou o další tři století zpět do minulosti.

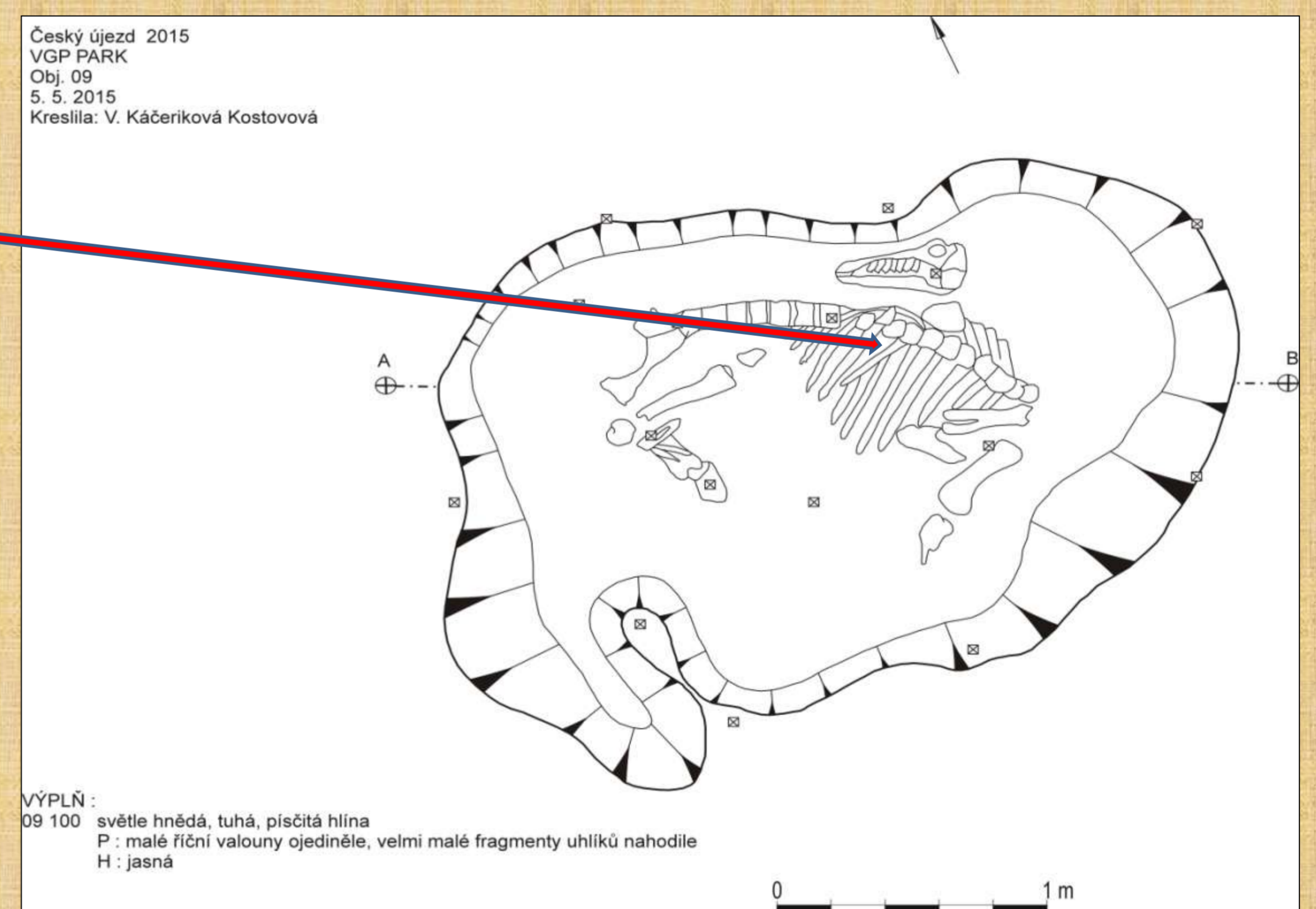
Ačkoliv byl výzkum na ploše přes 4 ha zahájen v zimních měsících roku 2015 průzkumem pomocí detektoru kovů a pokračoval v květnu letošního roku skrývkou ornice, v současné době ještě stále není ukončen vzhledem k zemním pracím, které jsou zde prováděny v souvislosti s výstavbou logistického centra.

Archeologickým výzkumem jsme zachytili část slovanské vesnice, která se rozkládala nedaleko od potoka. Díky odpadním vrstvám - dochovaným v polozahlobené chatě - jsme měli to štěstí nalézt fragmenty keramických nádob zdobených tzv. hřebenovou vlnicí (keramika hradištní tradice).

Ideální hmotová rekonstrukce „polozemnice“ dle výzkumu v Roztokách u Prahy (zdroj: <http://www.arup.cas.cz>).

Určitým překvapením během letošního výzkumu se stal objev zvířecího hrobu s téměř kompletně dochovanou kostrou lichokopytníka. Již při preparaci kostí, které byly poměrně menších proporcí, jsme vedli vášnivě diskuze nad tím, o jaký druh zvířete se vlastně jedná. Odpověď nenechala na sebe dlouho čekat. Při vyvedávání kostí trupu zvířete jsme objevili mezi jeho žebry malý olovený projektil, který bezesporu způsobil jeho fatální smrtelné zranění. Ve vztahu k místu nálezu a nálezu olovené kule jsme téměř okamžitě začali uvažovat o souvislosti s bitvou u Chlumce, která se zde v srpnu až září roku 1813 odehrála a která znamenala pro francouzského císaře Napoleona jednu z prvních ze série vojenských porážek.

Tehdy běžnou součástí armády byli kromě jezdeckta na koních také soumaři - mezci a muly (kříženci koní a oslů), pomocí nichž byla zajišťována přeprava táborového vybavení apod. Osteologickou analýzou kostry zvířete jsme nakonec zjistili, že se jedná skutečně o mezka či mulu (pohlaví nelze s přesností určit), který/á byl/a postřelen/a ve věku kolem 9 let.

(Zdroj: <http://www.sueddeutsche.de>)

Srovnáváním s jinými obdobnými případy využití mezka/muly jsme zjistili, že i v dobách 21. století jsou tato zvířata velmi cennými pomocníky při cvičení 23. horské pěší brigády německého Bundeswehru (sídlící v Bad Reichenhall v Horním Bavorsku), protože dokážou bez větších nesází transportovat těžká břemena zvláště v těžko dostupných horských podmínkách.

Shrneme-li význam objevu hrobu, představují nalezené kosterní pozůstatky mezka/muly na našem území pravděpodobně první archeologicky zkoumané ostatky zvířete v souvislosti s bojištěm napoleonských válek.

